

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/49/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5313206387
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5313206387.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej a členov Mgr. Andreja Kekelyho a JUDr. Vladimíra Topolančíka, v právnej veci žalobcov: 1/ D. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXXX, XXX XX P., 2/ A. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXXX, XXX XX P., obidvaja žalobcovia zastúpení spoločnosťou: Advokátska kancelária JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík s.r.o., so sídlom Potočná 2835/1 A, 022 01 Čadca, proti žalovanému: Stredoslovenská distribučná, a.s., so sídlom Pri Rajčianke 2927/8, 010 47 Žilina, IČO: 36 442 151, o zaplatenie sumy 1.286,88 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 11C/67/2013-353 zo dňa 9. marca 2020, takto

rozhodol:

M e n í rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 11C/67/2013-353 zo dňa 9. marca 2020 v spojení s doplniacím uznesením Okresného súdu Čadca č. k. 11C/67/2013-426 zo dňa 11. apríla 2020 vo výroku I. tak, že žalobu žalobcu v rade 1/ v tejto časti z a m i e t a .

M e n í rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 11C/67/2013-353 zo dňa 9. marca 2020 v spojení s doplniacím uznesením Okresného súdu Čadca č. k. 11C/67/2013-426 zo dňa 11. apríla 2020 vo výroku II. tak, že žalobu žalobcu v rade 2/ v tejto časti z a m i e t a .

Žalovaný m á voči žalobcom v rade 1/ a 2/, (voči každému osobitne), nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Vo zvyšnej časti, t. j. vo výroku doplnacieho uznesenia o zastavení konania v časti o zaplatenie sumy 110,72 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 8,5 % ročne z uvedenej sumy od 03.09.2013 do zaplatenia zostáva rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 11C/67/2013-353 zo dňa 9. marca 2020 v spojení s doplniacím uznesením Okresného súdu Čadca č. k. 11C/67/2013-426 zo dňa 11. apríla 2020 n e d o t k n u t ý .

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi v rade 1/ sumu 336,16 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 336,16 Eur od 03.09.2013 až do zaplatenia do troch dní po právoplatnosti rozsudku (výrok I.). Zároveň uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi v rade 2/ sumu 846,47 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 846,47 Eur od 03.09.2013 až do zaplatenia do troch dní po právoplatnosti rozsudku (výrok II.). O trovách konania rozhodol tak, že žalobcom v rade 1/ a 2/ priznal voči žalovanému nárok na ich náhradu v rozsahu 100 %, o ktorej výške bude rozhodnuté samostatným uznesením súdu prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku (výrok III.).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobcovia sa žalobou podanou na súd dňa 20.06.2013 v zmysle jej úpravy zo dňa 24.11.2017 domáhali voči žalovanému nároku na náhradu škody.

Žalobca v rade 1/ si uplatnil voči žalovanému zaplataenie sumy 336,16 Eur spolu s úrokom z omeškania 8,5 % ročne zo sumy 336,16 Eur od 21.06.2013 až do zaplataenia. Žalobca v rade 2/ si uplatnil voči žalovanému zaplataenie sumy 846,47 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 846,47 Eur od 21.06.2013 až do zaplataenia. Obidvaja žalobcovia svoju žalobu skutkovo odôvodnili tým, že dňa 16.02.2013 v dôsledku poruchy transformátora v obci P., časť P., U. K. U. došlo ku škodám na majetku obce i jednotlivých občanov bývajúcich v predmetnej lokalite, vrátane žalobcov. Dňa 19.02.2013 obec P. žiadala Stredoslovenskú energetiku, a.s. o preplataenie škody spôsobenej dňa 16.02.2013 v obci P., a to nielen vo svojom mene, ale i v mene občanov obce P., medzi inými aj žalobcov. Stredoslovenskú energetiku, a.s. vyzvala na náhradu škody z dôvodu, že s označenou obchodnou spoločnosťou ako dodávateľom má uzatvorenú zmluvu o dodávke elektriny, na základe ktorej pravidelne, riadne a včas uhrádza faktúry za elektrinu. Na uvedenú žiadosť obdržala obec P. od žalovanej strany odpoveď dňa 13.03.2013, v zmysle ktorej žalovaný za predmetné škody nezodpovedá. Dňa 28.05.2013 žalobcovia prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyzvali žalovaného na úhradu predmetných škôd v uvedený deň spôsobených poruchou transformátora v obci P.. Odpoveď žalovanej sporovej strany bola zamietavá. Žalovaný v nej prezentoval názor, že nezodpovedá za predmetné škody a že zvýšenie napätia bolo spôsobené poruchou transformátora. Žalobcovia za pasívne vecne legitimovaného v konaní považovali spoločnosť Stredoslovenská energetika - Distribúcia, a.s., ktorá je na území Slovenskej republiky prevádzkovateľom prenosovej sústavy a zabezpečuje distribúciu elektrickej energie do domácnosti žalobcov. Žalovaný má distribúciu elektriny uvedenú aj ako predmet činnosti v Obchodnom registri a tiež samotnom názve spoločnosti Stredoslovenská energetika - Distribúcia, a.s. Nakoľko na pojednávaní dňa 13.01.2014 vyšla najavo skutočnosť, že škoda na notebooku Asus K53Sc bola spôsobená A. J., a nie pôvodnému žalobcovi (aktuálne označenému ako žalobca v rade 1/), následne A. J. vstúpil do konania v procesnom postavení žalobcu v rade 2/ a žalobcovia v rade 1/ a 2/ upravili žalobu tak, ako bola pripustená uznesením Okresného súdu Čadca sp. zn. 11C/67/2013 zo dňa 27.03.2014. Na základe znaleckého posudku znalca Ing. Jána Meravého č. 5/2014 bola výška škody na poškodených veciach vyčíslená nasledovne: 1/ na nabíjačke k notebooku Acer v sume 24,02 Eur, 2/ na notebooku Asus K53Sc v sume 846,47 Eur a 3/ na automatickej práčke v sume 292,14 Eur. Žalobcovi v rade 1/ vznikla škoda vo výške 336,16 Eur. Žalobca v 1/ rade objektivizoval škodu na nabíjačke k notebooku Acer a na automatickej práčke, ktorú chcel dať v servise opraviť. Podľa servisného záznamu oprava práčky je nerentabilná. Za predmetné zistenie závad a obhliadku zaplatil žalobca v rade 1/ sumu 20,00 Eur. Za škodu vzniknutú žalobcovi v rade 2/ možno objektivizovať škodu na notebooku Asus K53Sc vo výške 846,47 Eur. V zmysle ustanovení § 420 ods. 1, § 420a a § 442 Občianskeho zákonníka sa žalobcovia (každý osobitne) v tomto konaní domáhali voči žalovanému zaplataenia pohľadávky s príslušenstvom s odôvodnením, že žalovaný nezabezpečil riadnu distribúciu elektriny do ich domácnosti a porušil tak svoju právnu povinnosť konať tak, aby nedochádzalo ku škodám. Žalovaný protiprávnym konaním spôsobil škodu, za ktorú aj zodpovedá. Žalovaný v odpore proti vydanému platobnému rozkazu poukázal na prevenčnú povinnosť podľa § 415 Občianskeho zákonníka, na základe ktorého každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí. Tvrdil, že žalobcovia si mali zabezpečiť prepäťovú ochranu, čím sa mohlo predísť škode. Týka sa to hlavne škôd, ktoré sú spôsobené v dôsledku nezavinených objektívnych udalostí ako napr. pád elektrických vedení, či búrka, ktorá by mohla spôsobiť prepätie, pretrhnutie vedenia, atď., kde nemožno zavinenie pričítať konaniu konkrétnej osobe. Ak bola škoda spôsobená zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne (§ 441 Občianskeho zákonníka). V danom prípade sa jedná o porušenie prevenčnej povinnosti zo strany žalobcov. Žalovaný nespôsobil poruchu na transformátore. V danej súvislosti žalovaný poukázal na § 31 ods. 1 písm. e) bod 6 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike, v zmysle ktorého prevádzkovateľ distribučnej sústavy má právo obmedziť alebo prerušiť bez nároku na náhradu škody okrem prípadov, ak škoda vznikla zavinením prevádzkovateľa distribučnej sústavy, v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutnú dobu distribúciu elektriny pri poruchách na zariadeniach sústavy a počas ich odstraňovania.

3. V poradí prvý, rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 11C/67/2013-201 zo dňa 27. novembra 2017 odvolací súd uznesením sp. zn. 6Co/230/2018 zo dňa 31. júla 2019 zrušil a vec vrátil sudu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Následne sa súd prvej inštancie sa v rámci vykonaného dokazovania oboznámil s vylúčením znalca Ing. Meravého vykonaného v obdobnom konaní vedenom pod sp. zn. 11C/63/2013, ktorý zotrval na záveroch svojho znaleckého posudku. Znalec poukázal na revíziu správu z roku 2010, ktorá bola poskytnutá zo strany žalovaného, v ktorej zistil hrubé nedostatky a pokiaľ by boli tieto odstránené, nedošlo by k preťaženiu transformátora, pretože tento bol vysoko predimenzovaný. Pokiaľ by termovízne

meranie v januári 2013 bolo vykonané riadnym spôsobom, takýto náznak možného vzniku poruchy na zariadení by bol zistený. Pokiaľ by žalovaný vykonal všetky predpísané činnosti na zabezpečenie prevádzky a údržby zariadení distribučnej siete predpísané legislatívou Slovenskej republiky, nedošlo by ku vzniku škody. Obhliadkou na mieste samom znalec zistil, že pravidelná údržba zariadenia zo strany žalovaného nebola realizovaná. Prejavovalo sa to tým, že spoje neboli riadne dotiahnuté a súčasne neboli vykonané žiadne opatrenia na odstránenie závad zistených fyzickou kontrolou. Znalec zistil poškodenie meracieho transformátora prúdu na fáze L1 ktorý mal byť vymenený a zistené bolo aj nevyhovujúce uzemnenie na stožiarovej trafostanici. Ak revíznym technik reálne urobil revíziu správu v roku 2010, musel zistiť uvádzané poruchy a následne malo dôjsť k ich odstráneniu. Pokiaľ porucha vznikla v dôsledku maximálneho preťaženia a bola daná výrobná vada, je ťažko preukázať takúto skutočnosť a je nereálne, aby žalovaný zrealizoval meranie v období, kedy bolo napadaného okolo 20 cm snehu a v čase poruchy, teda 16.02.2013, takáto hladina napadnutého snehu bola. V rámci oboznamovania listín zo spisu Okresného súdu Čadca sp. zn. 11C/63/2013 sa konajúci súd oboznámil aj s výsluchom zamestnanca žalovaného Ing. P., ktorý znalcovi predložil revíziu správu z roku 2009 ako podklad pre vypracovanie znaleckého posudku. Vo vzťahu k výsledkom merania pomocou termovízie zo dňa 09.01.2013 uviedol, že on sám meranie na rozhodnom mieste nevykonával. Menovaný sa nevedel presne vyjadriť ku skutočnostiam týkajúcich sa konkrétnej udalosti, pretože pracovníci údržby majú na starosti zabezpečovanie bezpečnostného stavu príslušného zariadenia. Takáto kontrola sa realizuje raz za 4 roky a spätná kontrola vo vzťahu k pracovníkom údržby realizovaná nie je. Tvrdil, že meranie aj v prípade napadaného väčšieho množstva snehu a teploty vonku pod nulou je možné prostredníctvom kliešťového meracieho prístroja, takéto meranie má však len informatívny charakter. V rámci konania sp. zn. 11C/63/2013 bol vypočutý aj Ing. P. (vedúci zamestnanec žalovaného na odbore správy sietí) a p. J., zamestnanec žalovaného, ktorý mal dňa 16.02.2013 pohotovosť a na základe hlásenia odberateľa J. išiel na miesto samé, kde zistil, že nefungovala jedna fáza a bola „odpálená preponka“. Otvorením trafostanice zistil, že je všetko v poriadku a až meraním bolo zistené, že jedna preponka bola odpálená. To bola príčina toho, že fáza na J. nefungovala. Bolo to spôsobené nepriaznivými poveternostnými podmienkami, transformátor nemohol byť preťažovaný. Vo veci sp. zn. 11C/63/2013 bolo nariadené kontrolné znalecké dokazovanie, pričom súdu bol predložený znalecký posudok č. 4/2016 vypracovaný Ing. Holjenčíkom. Ustanovený znalec vo veci uviedol, že škoda na zariadeniach žalobkyne (konanie sp. zn. 11C/63/2013) vznikla v dôsledku poruchy na zariadeniach žalovaného. Všetky zariadenia distribučnej sústavy, ktoré sú predmetom skúmania v znaleckom posudku sú projektované a konštruované tak, aby odolávali poveternostným podmienkam v lokalite, v ktorej sú umiestnené. Výnimku tvorí len stav núdze uvedený v § 20 zákona č. 251/2012 Z. z., ktorý však v tomto prípade nenastal. Podľa predložených podkladov sa jednalo o súbeh dvoch príčin, ktoré mohli byť s pravdepodobnosťou blízkou k istote spôsobiť poruchu transformátora. Prvou príčinou bolo jeho nesymetrické zaťažovanie, o čom svedčia vykonané merania ako hlásenie o vykonanej kontrole na TS a TR. Nesymetrické zaťažovanie transformátora mohlo byť spôsobované správaním sa odberateľov, ale aj vyššími prechodovými odporami jednotlivých technologických zariadení. V prípade vyhovujúcej selektivity istenia na NN strane, t.j. správne dimenzovaný istiaci prvok (250 A istič je absolútne nevyhovujúci), by tieto nepriaznivé javy zachytil, nakoľko pri zvýšenom prietoku prúdu by zariadenie spoľahlivo vyplo. Druhou príčinou podľa fotografickej dokumentácie bol aj nedokonalý spoj na svorníku prechodky transformátora, čomu zodpovedajú aj stopy roztaveného kovu. Pri zodpovednom a kvalitnom výkone preventívnej údržby a vykonaní úradných skúšok a odborných skúšok v predpísaných lehotách sa riziko vzniku poruchy mohlo eliminovať, úplne sa jej však zabrániť nedalo, keďže o výrobnej závade sa nevedelo. Znalec ďalej poukázal na zákonné ustanovenia zákona č. 251/2012 Z. z. upravujúce povinnosti prevádzkovateľa distribučnej siete, v zmysle ktorých mal žalovaný postupovať. Zdôraznil, že žiaden právny predpis nenariaďuje inštalovať na odberných miestach odberateľovi prepäťové ochrany. Výška škody stanovená v znaleckom posudku znalcom Ing. Meravým je podľa znalca Ing. Holjenčíka stanovená v súlade s platnou legislatívou a je správna. Právny zástupca žalobcov sa stotožnil so závermi kontrolného znaleckého posudku. Ku kontrolnému znaleckému posudku sa vyjadril i žalovaný, ktorý tvrdil, že len samotná porucha nemohla spôsobiť poškodenie elektrických spotrebičov žalobcov. Jednalo sa o skrytú poruchu vo vnútri stroja transformátora, kde bol zahorený PEN svorník. Táto skutočnosť bola potvrdená aj zo strany špecializovanej opravovne transformátorov, kde bol transformátor detailne analyzovaný. Vada bola vadou výrobnou. V žiadnom zo znaleckých posudkov nebola spochybnená hodnota jednotlivých poistiek a ich správna funkčnosť, pričom tieto sa nachádzajú ešte pred hlavným ističom. Z prílohy č. 3 znaleckého posudku a zo správy o odbornej prehliadke elektrického zariadenia vyplýva, že vývody z rozvádzača smer do C., kde došlo k

predmetnej poruche, bolo istenie nastavené na 100 A, takže v tomto prípade nemohlo dochádzať k zvýšeným hodnotám napätia, nakoľko na celej vetve bolo istenie nastavené na 100 A. Ani jeden zo znalcov neuvádza, akým spôsobom mohli prevádzkovo neprípustné stavy ovplyvniť vznik konkrétnej poruchy. Znalec vo svojom posudku potvrdil závery špecializovanej opravovne transformátorov, kedy bolo skonštatované, že príčinou poruchy bol zvýšený prechodový odpor vo vnútri nádoby, ktorý vznikol nedokonalým dotiahnutím uvedených spojov vo výrobnom podniku. Takúto vadu žalovaný v žiadnom prípade nemohol odhaliť - jednalo sa o skrytú výrobnú vadu. Žalovaný nesúhlasil s tvrdením znalca, že v dôsledku poruchy vznikla škoda na zariadeniach žalobcov. V prejednávanom spore totiž nebolo doposiaľ preukázané, aká škoda vznikla. Pri posudzovaní výšky škody bolo vychádzané len z predložených bločkov žalobcov a dodacieho listu, no nebol predložený žiaden doklad z autorizovanej opravovne, že spotrebiče sú nefunkčné a z akého dôvodu. V tomto smere žalobcovia neunesli dôkazné bremeno. Zároveň žalovaný nesúhlasil s tvrdením znalca, že pri správne dimenzovanom istiacom prvku by tieto nepriaznivé javy zachytil, nakoľko pri zvýšenom prietoku prúdu by zariadenie spoľahlivo vyplo, keďže funkčnosť poistiek nebola spochybnená. Žalovaný súhlasil s tvrdením znalca, že o výrobnej závade nemohol vedieť a v celom rozsahu poukázal na závery znaleckého posudku Ústavu súdneho inžinierstva Žilina, ktorý skonštatoval, že žalovaný splnil všetky legislatívou predpísané činnosti a nad rámec svojich povinností vykonal aj termovíziu.

K vyjadreniu žalovaného ako námietkam k znaleckému posudku sa vyjadril znalec Ing. Holjenčík, ktorý v celom rozsahu zotrval na záveroch znaleckého posudku č. 4/2016. Správa o odbornej prehliadke a odbornej skúške elektrického zariadenia podľa vyhlášky č. 718/2002 Z. z. obsahovo zodpovedá úradnej skúške a táto opakovaná odborná prehliadka v žiadnom prípade nenahrádza podľa platnej legislatívy úradnú skúšku vykonanú podľa § 12 vyhlášky č. 508/2009 Z. z. Nesymetrické zaťažovanie a možnosť jeho eliminácie má v rukách odberateľ, ale aj žalovaný a príčina poruchy nebol len nedokonalý spoj. Konajúci súd oboznámil aj s čestnými vyhláseniami H. H., D. J., I. U., R. U., D. H., M. E., M. H., R. U., D. H., C. E., E. D., O. A., I. J., I. U., H. H., Q. R., R. E., S. G. a R. E., ktorí vyhlásili, že dňa 16.02.2013 vo večerných hodinách došlo k zhoreniu transformátora v časti obce P. - P., U. a následkom toho došlo k zhoreniu ich spotrebičov v domácnosti. V konaní bola vypočutá aj W. J., manželka žalobcu v rade 1/ a matka žalobcu v rade 2/. Uviedla, že dňa 16.02.2013 zapla automatickú práčku, dala prať oblečenie a práve vo večerných hodinách okolo 18.00 hod. s tým, že neskôr začali blikať svetlá, vypol sa prívod elektrickej energie a v domácnosti zistila, že mnohé elektrické zariadenia jej prestali byť funkčné, z niektorých sa aj dymilo. Práčku dala opraviť, ale bolo to nerentabilné, pretože zhorela. Okrem tohto spotrebiča zhorel notebook žalobcu v rade 2/, nabíjačka, ako aj ďalšie zariadenia (satelit, veža), od ktorých už doma doklady nemali. Svedkyňa tvrdila, že má vedomosť o tom, že aj v iných domácnostiach v dôsledku prerušenia dodávky elektrickej energie boli poškodené spotrebiče. Svedok P. J. vo svojej výpovedi uviedol, že je v príbuzenskom vzťahu k stranám sporu - žalobca v rade 1/ je jeho otec a žalobca v rade 2/ je jeho brat. V rozhodnom období dňa 16.02.2013 bol doma. Vo večerných hodinách sa v domácnosti začalo silno svietiť a následne došlo k prerušeniu elektrickej energie. V tomto období bola v prevádzke automatická práčka a notebook, na ktorom pracoval jeho brat a taktiež nabíjačka na notebook. Svedok tvrdil, že došlo k znehodnoteniu uvedených vecí, ako aj ďalších (veža, satelit), boli poškodené žiarovky. Na ďalšie veci si už nepamätal. Okrem tohto menovaný uviedol, že práčka bola zapnutá v sieti a na notebooku pracoval jeho brat. Svedkyňa R. E. vo svojej výpovedi uviedla, že dňa 16.02.2013 zaznamenala prerušenie prívodu elektrickej energie. Zo svojho domu videla horieť transformátor, v dôsledku čoho došlo k poškodeniu elektrických zariadení aj v jej domácnosti (televízor, DVD prehrávač). V tomto čase pozerali doma televízor, ktorý bol priamo zapojený a došlo k jeho poškodeniu. Aj svedkyňa H. S. v konaní pred súdom uviedla, že dňa 16.02.2013 došlo k prerušeniu prívodu elektrickej energie vo večerných hodinách. V domácnosti bolo zaznamenané určité buchnutie a následné vypnutie prívodu elektrického prúdu, čo spôsobilo zničenie zariadení v jej domácnosti. Z okna videla žiaru na elektrickom stĺpe a na transformátore. Svedkyňa I. U., bez vzťahu k žalobcom potvrdila skutočnosť, že dňa 16.02.2013 došlo k prerušeniu prívodu elektrickej energie v dôsledku skratu na transformátore na elektrickom stĺpe, čo spôsobilo, že prijímače, ktoré mali v domácnosti zapojené do elektrickej siete boli nefunkčné a prestalo sa svietiť.

5. Na základe vykonaného dokazovania, ako aj s prihliadnutím na ustanovenia § 415, § 420 ods. 1, 3, § 420a ods. 1, 2 § 442 ods. 1, § 442 ods. 3 Občianskeho zákonníka a § 11 ods. 5, § 28 ods. 2 písm. a), b), f), ods. 3 písm. f) a m) zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobcovia uniesli v spore dôkazné bremeno. V konaní bolo preukázané a medzi stranami ani nebolo sporné, že dňa 16.02.2013 došlo v dôsledku poruchy transformátora v obci P., časť P. - U. K. U. ku škodám na majetku obce a jednotlivých občanov bývajúcich v predmetnej lokalite. Žalobcovia a v konaní vypočutí svedkovia potvrdili, že v

rozhodnom období vo večerných hodinách došlo k udalosti, v dôsledku čoho boli poškodené spotrebiče v domácnosti pripojené priamo do elektrickej siete. Súd dal do pozornosti, že zavinenie nie je možné nikomu pripočítať v prípade náhody v právnom zmysle, pričom táto môže byť prostá alebo označovaná pojmom „vyššia moc“ (vis maior). Kvalifikovanou náhodou sa rozumie taká náhoda, ktorá za daných podmienok prípadu nie je ani pri vynaložení všetkého možného úsilia nikým na danom mieste vzhľadom na jej mimoriadnosť a nepredvídateľnosť odvrátiteľná. V posudzovanom prípade žalovaný nepreukázal existenciu ním tvrdenej náhody, majúcej za následok vznik škody spôsobenej na elektronických spotrebičoch v domácnosti žalobcov. Pokiaľ by takáto náhoda bola v spore preukázaná, znášali by ju poškodení, t.j. žalobcovia. Ak sa chcel žalovaný v danom prípade vyviniť, mal preukázať, že vynaložil všetku starostlivosť, ktorú možno od neho rozumne požadovať, aby ku škode nedošlo. Existenciu nepriaznivých poveternostných podmienok v predmetný deň v uvedenej lokalite žalovaný nepreukázal. Ani vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by v rozhodnom okamihu poveternostné podmienky, resp. počasie, (na ktoré sa žalovaný odvolával), mali taký charakter, v dôsledku ktorého by žalovaný za škodu uplatnenú žalobcami nezodpovedal. Tvrdenia žalovaného zostali len v rovine hypotetických konštatovaní aj v nadväznosti na predložený súkromný znalecký posudok Ústavu súdneho inžinierstva Žilina, ktorý konštatoval neporušenie povinností žalovaného ako prevádzkovateľa a distribútora elektrickej energie, nezaoberajúcim sa podstatnou škodovou udalosťou, ktorá nastala u prevádzkovateľa elektrickej energie v rozhodnom období dňa 16.02.2013. Pokiaľ znalecký posudok č. 335/2015 Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline vo svojom závere konštatuje, že poruchu spôsobil náhodný jav a zo strany žalovaného nebolo možné tento jav predvídať, bolo povinnosťou žalovaného bližšie kvalifikovať a preukázať existenciu náhodného javu, ktorý mal v rozhodnom období nastať. Zo znaleckého posudku č. 6/2014 vypracovaného Ing. Meravým z odborného hľadiska vyplynulo, že poškodenie elektrických spotrebičov žalobcov vzniklo v priamej súvislosti s poruchou transformátora v obci P., časť P. - U. K. U. dňa 16.02.2013 z dôvodu zvýšenia napájacieho sieťového napätia nad dovolené hodnoty, ktoré poškodilo predmetné spotrebiče. Transformátor nebol chránený proti preťaženiu, pretože hlavný istič na sekundárnej strane bol vysoko predimenzovaný (menovitý prúd ističa bol 250 A), menovitý sekundárny prúd transformátora bol len 144 A a istič bol schopný vypnúť preťaženie až pri prúde 312 A. Preťaženie dosahovalo 217 %. Takýto prúd pre predmetný transformátor bol neúmerne vysoký a havária bola neodvratná. Porucha tak nebola spôsobená prírodnými javmi alebo inými nepredvídateľnými udalosťami, ale porušením zo strany prevádzkovateľa a revízneho technika, ktorý vážny nedostatok pri periodickej previerke v roku 2009 nezistil a neuviedol v správe ako zistený nedostatok. Udalosť predchádzala nesprávne istenie transformátora v trafostanici, kde hodnota hlavného ističa nemala presiahnuť štítkovú hodnotu menovitého sekundárneho prúdu transformátora (144 A). Ustanovenému znalcovi neboli dané k dispozícii termovízne merania a následná kontrola transformačnej stanice zo dňa 09.01.2013, ktorá sa objavila v súkromnom znaleckom posudku žalovaného. Takéto meranie malo podľa názoru okresného súdu tendenčný charakter. Pokiaľ by totiž takéto merania boli v januári 2013 vykonané riadnym spôsobom, vznik poruchy na zariadení by bolo možné zistiť. Ústav súdneho inžinierstva mal k dispozícii termovízne meranie zariadenia distribučnej siete žalovaného zo dňa 09.01.2013, interný riadiaci dokument hlásenie o vykonanej kontrole zo dňa 06.06.2009 a plán kontrol na mesiac január 2013. Vo vzťahu k predloženému súkromnému znaleckému posudku č. 335/2015 zo strany žalovaného sa javilo nanajvýš neobvyklé, že žalovaná strana poskytla Ústavu súdneho inžinierstva aj termovízne meranie realizované žalovaným dňa 09.01.2013, (ktoré však súdom ustanovenému znalcovi nebolo dané k dispozícii), a práve na základe ktorých skutočností súkromný znalecký posudok vyvrátil závery znalca Ing. Meravého. Dôležitým dôkazom vykonaným v súdnej veci bolo kontrolné znalecké dokazovanie vykonané Ing. Holjenčíkom, znaleckým posudkom č. 4/2016, kde znalec jednoznačne konštatoval, že škoda na zariadeniach žalobcov vznikla v dôsledku poruchy na zariadení žalovaného. Príčinou vzniku škody bolo nesymetrické zaťažovanie transformátora spôsobované nielen správaním sa odberateľov, ale aj vyššími prechodovými odpormi jednotlivých technologických zariadení. Istič 250 A bol absolútne nevyhovujúci a podľa fotografickej dokumentácie ďalšou príčinou vzniku bol nedokonalý spoj na svorníku prechodky transformátora, čomu zodpovedali aj stopy roztaveného kovu. Pri zodpovednom a kvalitnom výkone preventívnej údržby a vykonaní úradných a odborných skúšok v predpísaných lehotách žalovaný mohol eliminovať riziko vzniku poruchy, aj keď o výrobnej závade nemohol vedieť. Z daného jednoznačne vyplýva porušenie právnych povinností na strane žalovaného ako prevádzkovateľa distribučnej sústavy v zmysle § 28 ods. 2 písm. a), b), f) a § 28 ods. 3 písm. f), m) zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike, ktoré je v príčinnej súvislosti so vzniknutou škodou na zariadeniach žalobcov. V dôsledku dlhodobého preťažovania predmetného transformátora bolo umožnené predimenzovanie prúdovej hodnoty hlavného ističa, ktorý bol dlhodobo namáhaný. Žalovaný mal tak dlhodobo zabezpečiť

spoľahlivé a bezpečné účinné prevádzkovanie sústavy za hospodárnych podmienok zabezpečiť prevádzkyschopnosť sústavy, dodržiavať kvalitu dodávok elektriny a poskytovaných služieb, ako aj ďalšie povinnosti, ktoré mu vyplývajú z citovaných zákonných ustanovení. Obaja súdom ustanovení znalci konštatovali porušenie právnych predpisov žalovaným ako prevádzkovateľa distribučnej sústavy. Príčinou súvislosťou vzniku škody na elektronických zariadeniach poškodených žalobcov bolo porušenie predpisov na prevádzkovanie distribučnej sústavy zo strany žalovaného v priamej súvislosti s poruchou na transformátore dňa 16.02.2013. V konečnom dôsledku súd považoval obranu žalovaného o povinnosti nainštalovať prepäťovú ochranu spotrebiteľmi za nedôvodnú, pretože v zmysle platnej legislatívy SR nie je daná povinnosť odberateľom bývajúcim v rodinnom dome mať povinne nainštalovanú prepäťovú ochranu proti prepätiam atmosferickým alebo spínacím na prípojke nízkeho napätia do rodinného domu. Svedecké výpovede zamestnancov žalovaného Ing. P. a Ing. P., v konaní sp. zn. 11C/63/2013, vyhodnotil konajúci súd ako účelové, s cieľom dosiahnuť priaznivý výsledok v spore vo vzťahu k svojmu zamestnávateľovi. Spornosť v tom, či boli elektrické zariadenia žalobcov v čase poruchy zapojené do elektrickej siete, mal súd odstránenú na základe svedeckých výpovedí W. J. a P. J., ktorí potvrdili, že v rozhodnom časovom intervale vo večerných hodinách dňa 16.02.2013 boli poškodené elektronické zariadenia pripojené do siete.

6. S prihliadnutím na zistené skutočnosti, posúdené v zmysle platnej legislatívy, okresný súd dospel k záveru o zodpovednosti žalovaného za škodu, ktorá vznikla poškodením zariadení žalobcov v nadväznosti na § 420a Občianskeho zákonníka v dôsledku nesprávneho fungovania - preťaženia transformátora v príčinnej súvislosti s nedostatočnou realizáciou údržby pracovníkov žalovaného, ktorí nezistili poruchu, majúcu priamy vplyv na vznik škody na elektrických zariadeniach žalobcov. Výšku škody mal súd preukázanú na základe znaleckého posudku č. 5/2014 vypracovaného Ing. Meravým, ktorý vyčíslil škodu na nabíjačke k notebooku ACER na sumu 24,02 Eur a na automatickej práčke na sumu 292,14 Eur. Túto výšku škody považoval súd zároveň za nespornú, keďže žalovaná strana nijakým spôsobom nevyvrátila tvrdenia žalobcu v 1/ rade o výške škody stanovenej súdnym znalcom. Súd preto zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi v rade 1/ sumu 336,16 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 336,16 Eur od 03.09.2013 až do zaplataenia, teda odo dňa nasledujúceho po doručení platobného rozkazu v súdnej veci. Vo vzťahu k žalobcovi v rade 2/ súd zaviazal žalovaného zaplatiť na základe výšky škody ustálenej v znaleckom posudku znalca Ing. Meravého č. 5/2014 sumu 846,47 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 846,47 Eur od 03.09.2013 až do zaplataenia. Skutočnosť, že oprava notebooku Asus K53S Sn: 408685332 a externého hardisku A-Data Sn: G5001200675309 je nerentabilná, keďže cena náhradných dielov prekračuje 75 % ceny nového zariadenia, vyplynula zo servisného záznamu zo dňa 06.03.2013 predajcu výpočtovej a kancelárskej techniky Ing. P. E. - Horoll Turzovka. Vo vzťahu k automatickej práčke súd rozsah poškodenia spotrebiča v dôsledku zásahu mal preukázaný z potvrdenia opravy elektrospotrebičov S. C. zo dňa 26.02.2013, z ktorého vyplynulo, že oprava je nerentabilná. Uvedené listinné dôkazy boli premietnuté aj do znaleckého posudku č. 5/2014 vypracovaného znalcom Ing. Meravým.

7. O trovách konania rozhodol okresný súd tak, že žalobcom, ktorí boli v konaní úspešní v celej uplatnenej istine a neúspešní boli len v nepatrnej časti uplatneného úroku z omeškania, priznal nárok na ich náhradu voči žalovanému v rozsahu 100 %.

8. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, že súd žalobu žalobcov rade 1/ a 2/ v celom rozsahu zamietne a zároveň prizná žalovanému voči obidvom žalobcom náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

9. Odvolateľ namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V danej súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/230/2018 zo dňa 31.07.2019, v ktorom odvolací súd konštatoval, že v poradí prvé meritórne rozhodnutie okresného súdu je nepreskúmateľné a nezrozumiteľné, nakoľko v konaní nebola doposiaľ preukázaná zodpovednosť žalovaného za škodu v zmysle § 420a ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a ani príčinná súvislosť medzi zodpovednosťou žalovaného za škodu a vznikom škody tvrdenej žalobcami. S poukazom na viazanosť prvoinštančného súdu názorom odvolacieho súdu sa mal okresný súd po zrušení prvého rozsudku v rámci nového konania zaoberať skúmaním existencie príčinnej súvislosti medzi ním ustálenou zodpovednosťou žalovaného za vznik škody a samotným vznikom škody na strane žalobcov. V danom prípade žalobcov zaťažovalo dôkazné bremeno na preukázanie skutočnosti, že nimi tvrdené poškodené veci sa v čase poruchy transformátora nachádzali v ich v domácnosti a tiež, že tieto boli v tom čase pripojené do siete, ako aj tohto, že ich poškodenie bolo v príčinnej súvislosti s poruchou transformátora. Prvoinštančný súd však po zrušení jeho prvého rozhodnutia a vrátení veci na ďalšie konanie a nové

rozhodnutie nepostupoval v súlade s týmto preň záväzným právnym názorom odvolacieho súdu. Okresný súd opätovne ustálil zodpovednosť žalovaného za škodu bez toho, aby doplnil a zdôvodnil, prečo neprihliadol na závery znaleckého posudku vypracovaného Ústavom súdneho inžinierstva a na závery opravovne transformátorov, kde bolo konštatované, že k poruche došlo v dôsledku výrobnnej vady. Pri svojom rozhodovaní konajúci súd vychádzal primárne zo znaleckého posudku č. 6/2014 vypracovaného znalcom Ing. Meravým, ktorý však odvolateľ nepovažuje za smerodajný a zodpovedajúci objektívnej skutočnosti, keďže tvrdenia v ňom obsiahnuté o predimenzovaní hlavného ističa a následnom preťažení transformátora sú len hypotetické. Žalovaný sa nestotožnil ani s tvrdením Ing. Meravého, že ku vzniku škody na spotrebičoch žalobcov došlo hrubým porušením povinností zo strany žalovaného, čo je v rozpore so závermi znaleckého posudku Ústavu súdneho inžinierstva o tom, že sa jednalo o náhodný jav, ktorý nebolo možné predvídať. Možnosť, že príčinou vzniku škody mohla byť aj výrobná vada transformátora bola konštatovaná aj v kontrolnom znaleckom posudku vyhotovenom Ing. Holjenčíkom. Odvolateľ sa nestotožnil ani s tvrdením znalca Ing. Meravého o tom, že merania zemných odporov nie je možné vykonať v zimných mesiacoch. Svedok Ing. P. vo svojej výpovedi popísal, akým spôsobom je toto meranie možné vykonať. Znalec Ing. Meravý neuviedol dôvod, prečo by meranie takým spôsobom nemohlo byť vykonané a len vo všeobecnosti skonštatoval, že tvrdenie Ing. P. je nepravdivé. Vo vzťahu k námietkam Ing. Meravého k vykonanej termovíznej kontrole dňa 09.01.2013 odvolateľ uviedol, že túto nebolo možné dodatočne „fingovane“ vykonať. Realizované merania obsahujú totiž aj fotografiu priamo z miesta v deň merania. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní podľa názoru odvolateľa dospel aj k nesprávnym skutkovým zisteniam. Podľa názoru odvolateľa žalobcovia neunesli v spore dôkazné bremeno v súvislosti s výškou škody a prakticky aj vo vzťahu ku vzniku škody. Veci, na ktorých mala podľa tvrdení žalobcov vzniknúť škoda, už v čase vyhotovenia znaleckého posudku žalobcovia nemali k dispozícii. Vykonanie dokazovania výpoveďami susedov žalobcov žalovaný označil za nadbytočné, keďže tieto nijakým spôsobom nepreukázali existenciu poškodených spotrebičov, ich pripojenie do siete v čase vzniku poruchy a príčinnú súvislosť medzi ich poškodením a poruchou transformátora. Relevantné skutočnosti neboli zistené ani z výpovede rodinných príslušníkov žalobcov. V danom prípade žalobcovia riadnym spôsobom nepreukázali, ktoré konkrétne spotrebiče boli poškodené v súvislosti so vznikom poruchy transformátora. Žalobcovia teda v konaní neunesli dôkazné bremeno v tom smere, že dotknuté spotrebiče boli poškodené, v čase poruchy boli zapojené do siete a že k ich poškodeniu došlo v príčinnej súvislosti s poruchou transformátora v predmetný deň. Navyše v žalobe označené spotrebiče neboli pri znaleckom skúmaní znalcovi predložené a tieto neboli predložené ani súdu. Zo strany znalca i konajúceho súdu tak nemohlo dôjsť k správne konštatovaniu, že k ich poškodeniu došlo v súvislosti so vzniknutou poruchou transformátora. Žalovaný sa nestotožnil ani so záverom súdu o tendenčných a účelových výpoveďach jeho zamestnancov Ing. P. a Ing. P.. Rovnako bolo totiž potrebné zo strany súdu vyhodnotiť výpovede rodinných príslušníkov a susedov žalobcov, z ktorých tvrdení však súd pri konštatovaní vzniku škody vychádzal.

10. Žalobcovia v rade 1/ a 2/ vo vyjadrení k odvolaniu navrhli rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť. Súčasne si uplatnili voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

11. Primárne poukázali na ust. § 1 zákona č. 62/2020 Z. z., a preto podľa ich názoru žalovaný podal svoje odvolanie predčasne. Zdôraznili, že v tomto spore je „nepochybne daná“ zodpovednosť žalovaného za vzniknutú škodu, ktorej existencia bola vo vzťahu k obidvom žalobcom riadne preukázaná. Svedeckými výpoveďami W. J. a P. J. bolo nepochybne preukázané, že veci označené v žalobe boli poškodené v dôsledku poruchy transformátora v obci P. dňa 16.02.2013 a tieto sa v rozhodnom čase nachádzali v domácnosti žalobcov, boli zapojené do siete a v dôsledku prepätia boli nenávratne zničené. Žiadne zákonné ustanovenia neprikazujú žalobcom uchovávať v domácnosti úplne zničené veci po dobu súdneho konania. Navyše znalec vedel stanoviť hodnotu dotknutých spotrebičov i bez toho, aby tieto mal fyzicky k dispozícii, čo aj riadne učinil. Prvoinštančný súd sa adekvátnym spôsobom vysporiadal so znaleckým posudkom Ústavu súdneho inžinierstva Žilina, ktorý vyhodnotil ako účelový bez žiadnej výpovednej hodnoty. Tvrdenia žalovaného boli len hypotetickým konštatovaním, no i tento znalecký posudok konštatujúci absenciu porušenia povinností žalovaným sa priamo nezaoberal podstatnou škodovou udalosťou, ku ktorej došlo dňa 16.02.2013 a zároveň v konaní nebol preukázaný žiadny náhodný jav. S námietkami, ktoré žalovaný produkoval vo svojom opravnom prostriedku vo vzťahu k znaleckému posudku Ing. Meravého sa konajúci súd vysporiadal v rámci riadne vykonaného dokazovania, pričom dospel k záveru, že žalovaný je zodpovedný za vzniknuté škody a tejto zodpovednosti sa nemôže zbaviť. Transformátor nebol chránený proti preťaženiu, pretože hlavný istič na sekundárnej strane bol vysoko predimenzovaný, menovitý sekundárny prúd transformátora bol len 144

A a istič bol schopný vypnúť preťaženie až pri prúde 312 A. Vzhľadom na uvedené došlo k preťaženiu 217% a takýto prúd pre predmetný transformátor bol neúmerne vysoký a havária bola neodvratná. Z uvedeného je zrejmé, že sa nejednalo o vis major, teda prírodné javy, ktoré by boli príčinou predmetných škôd, ale škody nastali v dôsledku porušenia povinností zo strany žalovaného. Vo veci bolo vykonané aj kontrolné znalecké dokazovanie Ing. Holjenčíkom, ktorý vo svojom znaleckom posudku dospel k jednoznačnému záveru, že škoda na spotrebičoch žalobcov vznikla v dôsledku poruchy na zariadeniach žalovaného, pričom sa nejednalo o vis major. Príčinou vzniku škody bolo nesymetrické zaťažovanie transformátora spôsobené vyššími prechodovými odpormi jednotlivých technologických zariadení. Napadnutý rozsudok okresného súdu považovali žalobcovia za presvedčivý, odôvodnený a súladný s rozhodovacou praxou všeobecných súdov, naopak odvolanie žalovaného za neopodstatnené, bez relevantnej skutkovej a právnej argumentácie.

12. Žalovaný v odvolacej replike označil tvrdenia žalobcov o predčasnosti podaného odvolania za právne absurdné. Vo vzťahu k prejednáwanej veci sa pridržiaval svojich tvrdení produkovaných v podanom odvolaní. V reakcii na argumentáciu žalobcov doplnil, že aj keď žiadny právny predpis nikomu neprikazuje uchovávať poškodené spotrebiče počas doby trvania súdneho sporu, bolo na žalobcoch (ak chceli byť v spore úspešní), tieto si ponechať pre účely znaleckého dokazovania, keďže dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje práve ich. V danej súvislosti žalovaný poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Žiline vo veci sp. zn. 7Co/37/2020, ktorým bola obdobná žaloba zamietnutá.

13. Žalobcovia v odvolacej duplike zotrvali na svojej argumentácii týkajúcej sa predčasnosti podaného odvolania, ako aj na svojej predchádzajúcej vecnej argumentácii. K rozhodnutiu Krajského súdu v Žiline vo veci sp. zn. 7Co/37/2020 sa nevedeli vyjadriť, keďže ho nemali k dispozícii, poukázali však na § 193 CSP a z neho plynúcu zviaanosť súdu inými súdnymi rozhodnutiami s konštatovaním, že označené rozhodnutie krajského súdu k nim nepatrí.

14. Doplniacim uznesením č. k. 11C/67/2013-426 zo dňa 13.04.2022 súd prvej inštancie na základe čiastočného späťvzatia žaloby podľa § 145 ods. 2 CSP konanie o žalobe žalobcu v rade 1/ v časti o zaplatenie istiny vo výške 110,72 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 110,72 Eur od 03.09.2013 do zaplatenia zastavil. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 05.05.2022.

15. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie žalovaného bolo podané včas a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu podľa § 379 CSP a toto rozhodnutie po dokazovaní vykonanom v súlade s ust. § 384 CSP na pojednávaní (§ 385 ods. 1 CSP) podľa § 388 CSP vo výrokoch I. a II. zmenil spôsobom vyjadreným vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

16. Na pojednávanie konané na odvolacom súde dňa 27.07.2022 sa nedostavili žalobcovia v rade 1/ a 2/, hoci boli naň riadne a včas predvolaní a obidvaja mali lehotu na prípravu pojednávania zachovanú. Žalobcovia boli v konaní zastúpení splnomocneným zástupcom (advokátom), ktorý žiadal neúčast svojich klientov na pojednávaní ospravedlniť a zároveň uviedol, že žalobcovia súhlasia s prejednaním vecí v ich neprítomnosti. Z uvedeného dôvodu odvolací súd vykonal pojednávanie v neprítomnosti žalobcov v rade 1/ a 2/ (§ 180 CSP).

17. Splnomocnený zástupca žalobcov v rade 1/ a 2/ vo svojej výpovedi na pojednávaní navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil. Súčasne si žalobcovia v rade 1/ a 2/ uplatnili voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

18. Poukázal na argumentáciu žalobcov a ich splnomocneného zástupcu prezentovanú v rámci prvoinštančného i odvolacieho konania. Žalujúca sporová strana považuje napadnutý rozsudok okresného súdu za vecne správny, vydaný v súlade s aktuálnou právnou úpravou prezentovanou v jeho odôvodnení. Odvolanie žalovaného je nedôvodné, bez podstatnej vecnej argumentácie k meritu veci.

19. Žalovaný vo svojej výpovedi na pojednávaní žiadal napadnutý rozsudok zmeniť tak, že odvolací súd žalobu žalobcov v rade 1/ a 2/ v celom rozsahu zamietne. Súčasne si uplatnil voči žalobcom v rade 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

20. V celom rozsahu poukázal na svoju argumentáciu prezentovanú v rámci prvoinštančného i odvolacieho konania. Žalovaný akcentoval, že v prejednávanom spore nebola preukázaná príčina

súvislosť medzi vznikom škody, ktorá mala žalobcom vzniknúť a poruchou transformátora v predmetný deň. Zároveň žalovaný poukázal na tú skutočnosť, že v obdobných veciach už Krajský súd v Žiline rozhodoval a rozhodnutie okresného súdu, ktorý priznal poškodeným občanom z P. nárok na náhradu škody zmenil tak, že žalobu žalobcov zamietol. V takejto veci rozhodoval aj Najvyšší súd SR v konaní vedenom pod sp. zn. 7Cdo/17/2021, ktorý dovolanie dovolateľov odmietol a potvrdil názor prezentovaný odvolacím súdom o tom, že v danom prípade nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi vznikom škody a poruchou transformátora.

21. Odvolací súd v súlade s ust. § 384 CSP doplnil a zopakoval dôkazy na svojom pojednávaní a to najmä tým, že sa oboznámil so žiadosťou žalobcu o preplatenie škody u žalovaného prostredníctvom obce P. zo dňa 19.02.2013 (č. I. 8 spisu), odpoveďou žalovaného zo dňa 13.03.2013 (č. I. 9 spisu) a 07.06.2013 (č. I. 10 spisu), servisným záznamom firmy Ing. Malicher Karol - Horoll, Turzovka, vo vzťahu k notebooku Asus K63 zo dňa 06.03.2013 (č. I. 13 spisu), dodacím a záručným listom k notebooku Asus K63 (č. I. 14 spisu), dokladom vystaveným firmou Rudolf Dorociak, oprava elektrospotrebičov Turzovka zo dňa 26.02.2013 (č. I. 15 spisu), dokladom o kúpe vystaveným firmou ELEKTRO WORLD zo dňa 20.11.2013 (č. I. 16 spisu), dokladom o zaplatení a kúpe tovarov (č. I. 17 spisu), inkasným lístkom, zápisnicou z pojednávania zo dňa 13.01.2014 (č. I. 37 spisu), znaleckým posudkom č. 5/2014 znalca Ing. D. Meravého (č. I. 66 - 97 spisu), vyjadrením žalovaného k znaleckému posudku zo dňa 05.09.2014 (č. I. 101 - 102 spisu), vyjadrením znalca č. 01/2015 (č. I. 125 - 128 spisu), znaleckým posudkom Ústavu súdneho inžinierstva Žilina č. 335/2015 (č. I. 138 - 160 spisu), a vyjadrením znalca Ing. D. Meravého č. 1/2016 k znaleckému posudku Ústavu súdneho inžinierstva (č. I. 166 - 168 spisu).

22. V súvislosti s prejednávanej sporom odvolací súd v teoretickej rovine poukazuje na § 420a ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobí inému prevádzkovou činnosťou. Predpokladom tejto zodpovednosti nie je protiprávny úkon, skôr určitá škodová udalosť, ktorá bola príčinou škody. V zmysle ust. § 420a ods. 3 Občianskeho zákonníka zodpovednosti za škodu sa ten, kto ju spôsobil zbaví, len ak preukáže, že škoda bola spôsobená neodvratiteľnou udalosťou nemajúcou pôvod v prevádzke alebo vlastným konaním poškodeného.

23. Za škodu spôsobenú prevádzkovou činnosťou podľa § 420a Občianskeho zákonníka zodpovedá poškodenému prevádzkovateľ tejto činnosti, a to bez ohľadu na zavinenie (úmysel, nebanlivosť), ak je škoda v príčinnej súvislosti s prevádzkovou činnosťou; ide teda o objektívnu zodpovednosť. Poškodený pri uplatňovaní svojho nároku nemusí dokazovať porušenie konkrétnej povinnosti na strane prevádzkovateľa, ale len to, že škoda bola vyvolaná osobitnou povahou prevádzkovej činnosti. Žalovaný sa zodpovednosti nemôže zbaviť tým, že preukáže, že škodu nezavinil; môže sa však úplne alebo čiastočne zbaviť zodpovednosti (liberovať), pokiaľ preukáže, že škoda bola spôsobená neodvratiteľnou udalosťou nemajúcou pôvod v prevádzke alebo zavinená vlastným konaním poškodeného (§ 420a ods. 3 Občianskeho zákonníka). Neodvratiteľnou udalosťou nemajúcou pôvod v prevádzke je okolnosť, ktorá objektívne nemá svoj pôvod „vo vnútri“ prevádzky a ktorá nesúvisí s organizáciou, riadením a realizáciou prevádzky. Môže ísť o udalosti spôsobené najmä vonkajšími prírodnými silami, napr. živelná udalosť, ktorej nemohlo byť prevádzkovateľom tejto činnosti zabránené, ani nemohla byť objektívne odvrátená, a to ani pri vynaložení takého úsilia, ktoré by bolo možné vynaložiť. Ak však bola príčinou vzniku škody tzv. vnútorná škodová udalosť, neprichádza do úvahy zbavenie sa zodpovednosti prevádzkovateľa z dôvodu neodvratiteľnej udalosti bez ohľadu na to, či škode mohlo, či nemohlo byť zabránené. Skutočnosť odôvodňujúce zbavenia sa zodpovednosti podľa § 420a ods. 3 Občianskeho zákonníka musí v súdnom konaní preukazovať prevádzkovateľ.

24. Ďalej je potrebné uviesť, že aj v prípade zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkovou činnosťou v zmysle ust. § 420a Občianskeho zákonníka sa vyžaduje, aby bola preukázaná príčinná súvislosť medzi prevádzkovou činnosťou a škodou. Otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ale ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych skutkových okolnostiach. Právnym posúdením je vymedzenie medzi ujmom (ako následkom) a skutočnosťou (ako príčinou tejto ujmy). Pre posúdenie vzniku zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je náhrada požadovaná. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž priamosť pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný, nestačí ak je iba sprostredkovaný.

25. Úspešnosť uplatnenia nároku na náhradu škody v zmysle § 420a Občianskeho zákonníka je teda viazaná na preukázanie jednotlivých kumulatívnych podmienok vyplývajúcich zo zákonnej úpravy - 1/ spôsobenie škody prevádzkovou činnosťou a 2/ príčinná súvislosť medzi prevádzkovou činnosťou a škodou, ktoré je povinný žalobca v spore preukázať.

26. Preukazovanie príčinnej súvislosti má pre úspech v spore mimoriadny význam, osobitne v prípadoch osobitnej zodpovednosti za škodu, pri ktorých zákon neraz uvádza jeden alebo viac liberačných dôvodov. Existencia príčinnej súvislosti je nevyhnutná bez zreteľa na to, či povinnosť náhrady škody sa zakladá na princípe zavinenia alebo na základe tzv. objektívnej zodpovednosti.

27. Postup súdov pri zisťovaní existencie príčinnej súvislosti sa vysvetľuje tak, že súd sa po zistení škody zameria na to, či medzi skutočnosťami, ktoré prichádzajú do úvahy ako príčiny vzniku škody a škode predchádzajú je protiprávny úkon, príp. určitým spôsobom kvalifikovaná škodová udalosť, alebo také skutočnosti, s ktorými sa podľa zákona spája zodpovednosť. Pri kladnom závere súd zisťuje, a to vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu, či táto okolnosť skutočne vznik škody spôsobila, či by tento škodlivý následok nebol nastal aj bez tejto skutočnosti (príčiny). Je potrebné zdôrazniť, že úsudok o zistenej príčinnej súvislosti musí byť v súlade s poznatkami vyplývajúcimi zo spoločenských a prírodných vied, ako i s pravidlami logického myslenia.

28. Príčinná súvislosť (kauzálny nexus) je podstatným prvkom zodpovednostnej skutkovej podstaty. Vyžaduje sa, aby protiprávne konanie a vznik škody boli v logickom slede, teda, aby protiprávne konanie bolo príčinou a vznik škody, (vrátane jej rozsahu), následkom tejto príčiny. Nestačí iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti či okolnosti nasvedčujúcej jej existencii; príčinnú súvislosť treba vždy preukázať. Rozhodujúca je vecná súvislosť príčiny a následku a túto nemožno riešiť vo všeobecnej rovine, ale vždy v konkrétnych súvislostiach. Základom je úvaha (test *conditio sine qua non*), či by škodlivý následok nastal bez konania škodcu. Ak by tomu tak bolo, príčinná súvislosť by nebola daná. Podľa teórie adekvátnej príčinnej súvislosti, príčinná súvislosť je daná vtedy, ak je škoda podľa všeobecnej povahy, obvyklého chodu vecí a skúseností adekvátnym dôsledkom protiprávneho úkonu. Súčasne však musí byť preukázané, že škoda by bez tejto príčinnej súvislosti nebola nastala.

29. Pôvodná judikatúra slovenských a českých súdov vychádza pri preukazovaní príčinnej súvislosti prevažne z rozhodnutia Najvyššieho súdu ČSSR č. Rc 7/1979. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/292/2006 je atribútom príčinnej súvislosti „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný.

30. Spravidla sa na vzniku škody podieľa viacero príčin. Pre tieto prípady súdna prax stanovila, že príčinnú súvislosť ako vzťah príčiny a následku je potrebné v prípade pôsobenia viacerých príčin (a z nich vyplývajúcich následkov) chápať ako reťazenie príčin a následkov nielen v postupnosti vecnej, ale i postupnosti časovej (pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 32Cdo/192/2007) a ďalej, ak viac skutočností spolupôsobilo pri vzniku škody, je podstatné určiť, či pôvodná skutočnosť je tou skutočnosťou, bez ktorej by nedošlo ku škodlivému následku, alebo či k tejto skutočnosti pristúpila nová skutočnosť, ktorá bez ohľadu na pôvodné skutočnosti, samostatne pôsobila ako príčina škody. Ak je príčin vzniku škody viac, pôsobia z časového hľadiska buď súbežne alebo následne, pričom sa časovo neprekrývajú. V takomto prípade je pre existenciu príčinnej súvislosti nevyhnutné, aby reťazec postupne nastupujúcich príčin a následkov bol vo vzťahu k vzniku škody natoľko prepojený, že už z pôsobenia prvotnej príčiny možno vyvodit' vecnú súvislosť so vznikom škodlivého následku (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/105/2012).

31. Po preskúmaní veci odvolacím súdom v rozsahu a z dôvodov podaného odvolania a zopakovaní dokazovania odvolací súd dospel k záveru, že prvoinštančný súd v dostatočnom rozsahu zistil relevantné skutočnosti pre jeho záver, že v posudzovanom prípade nebol preukázaný žiaden z liberačných dôvodov uvedených v ust. § 420a ods. 3 Občianskeho zákonníka a žalovaný ako prevádzkovateľ distribučnej sústavy v dôsledku poruchy na jeho zariadení - transformátore v obci P., časť P., U. K. U., ku ktorej došlo dňa 16.02.2013, zodpovedá jednotlivým odberateľom elektrickej energie za škodu vzniknutú na ich elektrických spotrebičoch, s ktorým záverom sa odvolací súd plne stotožňuje. Odôvodnenie napadnutého rozsudku v tejto časti (najmä body 11. až 14.) je vecne správne a v súlade

s ust. § 220 ods. 2 CSP a preto odvolací súd naň poukazuje. Žiada sa dodať, že obaja znalci podrobne a presvedčivo zhodnotili príčiny poruchy zariadenia prevádzkovaného žalovaným, a túto stanovili ako preťaženie transformátora, ktoré by pri zodpovednom a kvalitnom výkone preventívnej údržby a vykonaní úradných skúšok žalovaný mohol zistiť a tejto predísť, resp. vznik poruchy výrazným spôsobom eliminovať. Nie je pravdivé tvrdenie odvolateľa, že okresný súd vychádzal len zo znaleckého posudku Ing. D. Meravého. Ako správne konštatoval okresný súd v napadnutom rozhodnutí, skutočnosť, že príčinou vzniku poruchy mohla byť aj výrobná vada transformátora bola konštatovaná aj v kontrolnom znaleckom posudku vyhotovenom Ing. Holjenčíkom. Predovšetkým je potrebné upriamiť pozornosť žalovaného na skutočnosť, že pri pozornom oboznámení sa s napadnutým rozsudkom je zjavné, že súd prvej inštancie jednoznačne pomenoval príčiny vzniku poruchy na zariadení žalovaného, a to (skrátene/zjednodušene povedané) ako dôsledok nesymetrického zaťažovania tohto transformátora (v spojitosti s porušením súvisiacich povinností žalovaného pri vykonávaní odborných skúšok/revízií zariadenia, keď istenie transformátora nevyhovovalo už v roku 2009, čo sa však nepremietlo do revíznej správy), ktorý transformátor (navyše po životnosti) nebol chránený proti preťaženiu, keďže hlavný istič bol vysoko predimenzovaný, pričom havária bola neodvratná, nakoľko k preťaženiu došlo až v rozsahu 217 %, čo zároveň vylučuje prípadnú liberáciu žalovaného založenú na tvrdení o vis maior. Podľa názoru odvolacieho súdu ani prípadná porucha vo vnútri zariadenia nezbavuje žalovaného jeho zodpovednosti (za splnenia ďalších jej predpokladov), pretože výrobná vada má tiež pôvod vo vnútri prevádzky bez ohľadu, či mohol alebo nemohol ako prevádzkovateľ tomuto zabrániť.

32. Odvolateľ však vo svojom opravnom prostriedku (tak ako aj v štádiu prvoinštančného konania) akcentoval, že v žalobe označené spotrebiče neboli pri znaleckom skúmaní predložené znalcom a tieto neboli predložené ani súdu. Zo strany znalca i konajúceho súdu tak nemohlo dôjsť k správne záveru, že k poškodeniu spotrebičov vo vlastníctve žalobcov došlo v priamej súvislosti so vzniknutou poruchou transformátora. Žalobcovia totiž v tomto spore nepreukázali, že konkrétne im patriace spotrebiče boli poškodené práve v súvislosti so vznikom poruchy transformátora dňa 16.02.2013. Žalobcovia v rade 1/ a 2/ teda poškodenými vecami v čase vykonania obhliadky znalcom už nedisponovali. Odvolací súd nespochybňuje tvrdenie žalobcov, že žiadny právny predpis nikomu neprikazuje uchovávať poškodené spotrebiče počas doby trvania súdneho sporu. Toto ich tvrdenie však zjavne prehliada určujúce procesné aspekty sporového/kontradiktórneho súdneho konania. Inými slovami, žalobcovia síce skutočne nemusia (bezdôvodne) skladovať poškodené veci, pokiaľ sa však rozhodnú iniciovať súdne konanie, musia počítať s tým, že ich (pre požadovaný procesný úspech v takomto konaní) bude zaťažovať dôkazné bremeno (na unesenie ktorého môže byť potrebné i predloženie poškodenej veci). Pripustenie výkladu naznačovaného žalobcami - t.j., že ak sa aj zbavia poškodených vecí, musí súd v spore bez ďalšieho akceptovať, že vec bola poškodená tak, ako tvrdia poškodení (žalobcovia) - by totiž viedlo k neprípustnému popretiu dôkazného bremena ako základného procesno-právneho inštitútu. Ak teda chceli byť žalobcovia v spore úspešní, mali si tieto spotrebiče ponechať pre účely obhliadky znalcom pri znaleckom dokazovaní, prípadne využiť možnosť v zmysle ust. § 345 CSP a podať na súd návrh na zabezpečenie dôkazu, keďže dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje práve ich.

33. Ako vyplýva z predloženého spisového materiálu, uznesením č. k. 11C/67/2013-42 zo dňa 21.01.2014 v prejednávanej spore bolo nariadené znalecké dokazovanie, za znalca bol ustanovený Ing. Ján Meravý, ktorého úlohou bolo (okrem iného) odpovedať na otázky, či je škoda na zariadeniach/elektrických spotrebičoch žalobcov (presne špecifikovaných v žalobe) v príčinnej súvislosti s poruchou transformátora žalovaného a aká je výška škody spôsobená na dotknutých elektrických zariadeniach žalobcov. Ustanovený znalec predložil súdu znalecký posudok č. 5/2014, z obsahu ktorého je zrejmé, že znalec Ing. Meravý dotknuté elektrické spotrebiče pri obhliadke konanej dňa 16.02.2013 nemal k dispozícii, lebo „majiteľ ich už vyhodil“. Podľa názoru odvolacieho súdu práve z uvedeného dôvodu znalec nemohol konkrétne vo vzťahu ku každej poškodenej veci posúdiť, v čom spočívala vzniknutá škoda na tom-ktorom elektrickom spotrebiči žalobcov a či táto mala svoj pôvod v okolnostiach prevádzkovej činnosti žalovaného (dňa 16.02.2013). Inými slovami, pokiaľ nebolo možné poškodené veci znalcom fyzicky obhliadnuť, nebolo možné dať jednoznačnú odpoveď na otázku, či medzi poruchou v prevádzke transformátora dňa 16.02.2013 a následkom - poškodením predmetného spotrebiča bola daná existencia príčinnej súvislosti. Ako už bolo uvedené vyššie, nestačí iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti či okolnosti nasvedčujúcej jej existencii; príčinnú súvislosť treba vždy preukázať. Rozhodujúca je vecná súvislosť príčiny a následku a túto nemožno riešiť vo všeobecnej rovine, ale vždy v konkrétnych súvislostiach. Podľa názoru odvolacieho súdu odvolateľ správne namietal, že túto súvislosť z uvedených dôvodov nebolo možné v prejednávanej spore objektívnym spôsobom

odstrániť ani výsluchom svedkov W. J. a P. J., (t.j. rodinných príslušníkov žalobcov, ktorí sa v čase poruchy nachádzali v rodinnom dome, v ktorom malo dôjsť k poškodeniu dotknutých elektrických spotrebičov zapojených v tom čase do siete).

34. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobcovia v priebehu konania nepredložili poškodené veci na posúdenie znalcovi, i napriek výpovedi menovaných svedkov, či potvrdeniam servisov (č.l. 13 a 15 spisu), odvolací súd dospel k záveru, že námietka žalovaného, že žalobcovia v konaní neunesli dôkazné bremeno konkrétnym preukázaním, v čom konkrétne škoda spočíva, ako sa táto škoda prejavuje a najmä, či nimi tvrdená škoda bola spôsobená tak, ako tvrdili, v okolnostiach spojených s prevádzkovou činnosťou žalovaného dňa 16.02.2013 na elektrických spotrebičoch uvedených v žalobe, je dôvodná. Zároveň z ust. § 132 ods. 2 CSP jednoznačne vyplýva, že opísanie rozhodujúcich skutočností (ako jednej z náležitostí žaloby) nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. Ak sú v žalobe medzi dôkazmi označené aj listiny, tieto je potrebné v nej individualizovať pomenovaním, prípadne uvedením ich obsahu a označením orgánu, ktorý ich vydal, spisovou značkou, dátumom, resp. osobou, ktorá ju vyhotovila a dátumom. V súdenom prípade odvolací súd vychádzal z rozhodujúcich skutkových tvrdení žalobcov v žalobe i v priebehu celého sporu a tiež zo skutočností vyplývajúcich z listinných dôkazov pripojených k žalobe. Pôvodne si žalobca v rade 1/ si uplatnil v žalobe zo dňa 20.06.2013 na č.l. 3 spisu voči žalovanému náhradu škody sumu 26,88 Eur za nabíjačku k notebooku Acer, sumu 840,00 Eur za notebook ASUS K53Sc, sumu 400,00 Eur za automatickú práčku (bližšie nešpecifikovanú) a za poplatok za zistenie jej závad obhliadku v sume 20,00 Eur, čo spolu činí sumu 1.286,88 Eur. Následne v podaní zo dňa 24.11.2017 označenom ako „Úprava žaloby“ na č.l. 195 spisu po pripustení žalobcu v rade 2/ do konania a zmeny žaloby okresným súdom v znení: Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi v rade 1/ sumu 336,16 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 336,16 Eur od 03.09.2013 až do zaplatenia do troch dní po právoplatnosti rozsudku. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi v rade 2/ sumu 846,47 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 846,47 Eur od 03.09.2013 až do zaplatenia do troch dní po právoplatnosti rozsudku uznesením č.k. 11C/67/2013-58 zo dňa 27.03.2014, si žalobcovia uplatnili voči žalovanému škodu spôsobenú na uvedených spotrebičoch nasledovne, konkrétne žalobca v rade 1/ za nabíjačku k notebooku Acer sumu 24,02 Eur, za automatickú práčku (naďalej bližšie nešpecifikovanú) sumu 292,14 Eur a za poplatok za zistenie jej závad a obhliadku v sume 20,00 Eur, čo spolu činí sumu 336,16 Eur a žalovaný v rade 2/ za notebook ASUS K53SC sumu 846,47 Eur. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že žalobcovia síce predložili do spisu dodací a záručný list od notebooku ASUS K53S Sn: 408685332 a externého disku A-Data Sn: 6001200675309 zo dňa 24.05.2012 (č.l. 14 spisu) i daňový doklad vystavený firmou ELEKTRO WORLD, s.r.o. dňa 20.11.2011 (č.l. 16 spisu), či doklad o zakúpení adaptéra (nabíjačky) EVOLVE GLOBAL 90 W z mesiaca 2/2013 (č.l. 17 spisu), na servisnom zázname vystavenom firmou Ing. Malicher Karol - Horoll, so sídlom Školská 341, 023 54 Turzovka zo dňa 06.03.2013 (č.l. 13 spisu) je len konštatované, že „oprava notebooku ASUS K53S Sn: 408685332 a externého disku A-Data Sn: 6001200675309 je nerentabilná, keďže cena náhradných dielov, v tomto prípade doska a harddisk prekračuje 75% ceny nového zariadenia“. Adaptér (nabíjačka) k notebooku Acer, ani adaptér (nabíjačka) EVOLVE GLOBAL 90 W zakúpená v mesiaci 2/2013 sa však v žiadnom potvrdení vôbec nespomínajú. Od automatickej práčky (v žalobe bližšie nešpecifikovanej značkou, typom, či výrobným číslom) sa v spise nenachádza doklad o jej kúpe, t. j. nadobúdacej cene, vzhľadom k čomu nie je možné objektivizovať ani jej zostatkovú hodnotu ku dňu 16.02.2013. V potvrdení vystavenom firmou Rudolf Dorociak, oprava elektrospotrebičov, so sídlom 023 54 Turzovka - Vyšný koniec 408, pre zákazníka - žalobcu v rade 1/, je síce konštatované: „Spálená elektronika + motor. Oprava prevyšuje náklady na nový. Oprava nerentabilná. Obhliadkou zistené závady. S popisom poruchy: zásah vn. el. prúdu z trafostanice, kde je uvedený model výrobku: EWT - 105210, výrobné číslo 91321640103, kód výrobku: 03500166,“ ale nie je z neho zrejmé, že sa jedná o automatickú práčku, ktorú žalobca v rade 1/ spomína v žalobe a jej úprave zo dňa 24.11.2017. Ako bolo uvedené, atribútom príčinnej súvislosti je priamosť pôsobenia príčiny na následok, ktorý vyvoláva, čo znamená, že pokiaľ nebolo možné žalobcami tvrdené poškodené veci fyzicky obhliadnuť a ustáliť, aký následok/dôsledok porucha na transformátore žalovaného u nich vyvolala, nebolo možné dať jednoznačnú odpoveď ani na to, či existuje priamy a bezprostredný vzťah príčiny a následku. Na podporu svojej argumentácie odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/17/2021 zo dňa 29.04.2021.

35. Sporové konanie je ovládané zásadou prejednávajúcou, čo znamená, že tvrdiť rozhodujúce skutočnosti a tieto skutočnosti i preukázať, zaťažuje tú stranu sporu, ktorá od ich preukázania vyvodzuje v konaní

uplatnené právo. Žalobcovia si v predmetnom konaní túto povinnosť nespĺnili, v nadväznosti na čo odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a II. napadnutého rozsudku, ktorými bol žalobcom (každému osobitne) priznaný nárok na náhradu škody spolu s príslušenstvom (keď u žalobcu v rade 1/ je súčasťou príslušenstva žalovanej istiny aj servisný poplatok za zistenie jej závad a obhliadku automatickej práčky v sume 20,00 Eur), a ich žalobu (vo vzťahu ku každému osobitne) v tejto časti zamietol. Pozornosti odvolacieho súdu tiež neunikol fakt, že z podania žalobcov zo dňa 24.11.2017 („Úprava žaloby“) je zrejmé, že žalobca v rade 2/ svoj žalobný návrh znejúci pôvodne na uplatnenú istinu vo výške 840,00 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 8,5% ročne z uvedenej sumy od 03.09.2013 do zaplatenia zmenil na sumu 846,47 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 8,5% ročne z uvedenej sumy od 03.09.2013 do zaplatenia, t.j. o sumu 6,47 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 8,5% ročne z uvedenej sumy od 03.09.2013 do zaplatenia. Súd prvej inštancie však na túto zmenu žaloby (jej rozšírenie) procesne žiadnym spôsobom nereagoval a napadnutým rozsudkom bez ďalšieho rozhodol o takto novo uplatnenej istine s príslušenstvom bez tohto, aby rozhodol o zmene žaloby podľa § 139 a nasl. CSP. V tejto časti bolo teda okresný súd rozhodol „ultra petiti“, pričom s poukazom na ust. § 371 CSP, odvolací súd žalobu žalobcu v rade 2/ v predmetnej časti zamietol z uvedeného dôvodu.

36. Vo zvyšnej časti, t. j. vo výroku dopĺňacieho uznesenia o zastavení konania v časti o zaplatenie sumy 110,72 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 8,5 % ročne z uvedenej sumy od 03.09.2013 do zaplatenia, zostal napadnutý rozsudok okresného súdu v spojení s jeho dopĺňacím uznesením nedotknutý týmto rozhodnutím odvolacieho súdu.

37. Len pre úplnosť je potrebné dodať, že námietka žalobcov o predčasnom podaní odvolania bola vznesená bez akejkoľvek právnej relevancie. Odvolanie podal žalovaný včas a v súlade s ust. § 362 CSP, t. j. po tom, ako mu bol napadnutý rozsudok okresného súdu doručený. Na uvedenom závere nič nemení ani to, že v tom čase z dôvodov uvedených v § 1 zákona č. 62/2020 Z. z. ešte jeho procesná lehota na podanie odvolania nezačala plynúť.

38. O trovách konania (prvoinštančného aj odvolacieho) rozhodol krajský súd § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, § 256 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 a 2 CSP tak, že priznal žalovanému ako plne úspešnej procesnej strane nárok na ich náhradu v rozsahu 100 % proti žalobcom v rade 1/ a 2/, každému osobitne, ktorí úspech v spore nemali. Do procesného neúspechu v spore je potrebné započítať i právoplatné čiastočné zamietnutie žaloby v prvom rozsudku okresného súdu zo dňa 27.11.2017 a tiež čiastočné späťvzatie žaloby zo dňa 24.11.2017 (č.l. 195 až 196 spisu), na základe ktorého rozhodol súd prvej inštancie dopĺňacím uznesením o čiastočnom zastavení konania, ktoré procesne zaviniel žalobca v rade 1/. O výške náhrady trov tohto štádia konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia súdny úradník súdu prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

39. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).